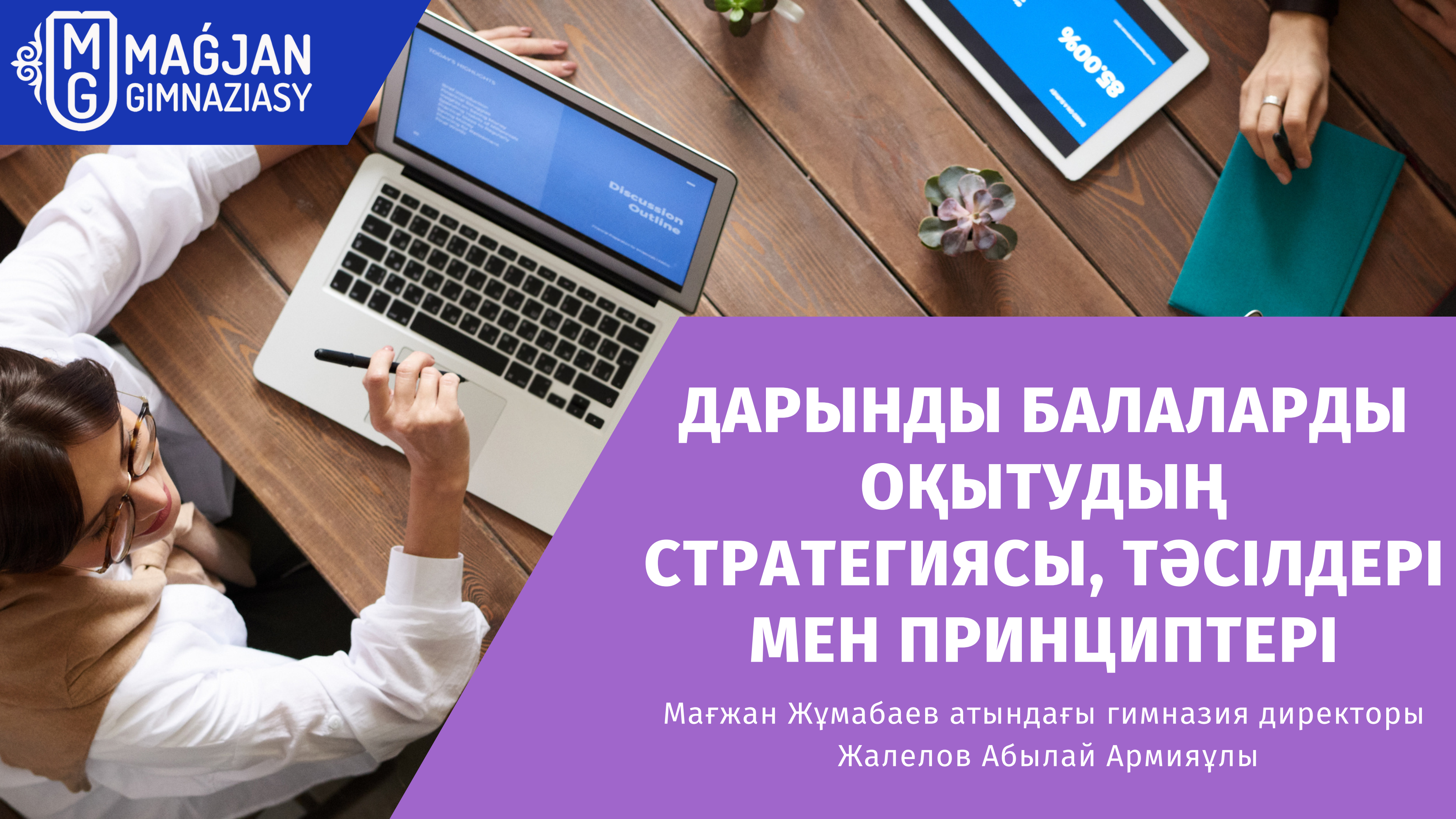

ДАРЫНДЫ БАЛАЛАРДЫ ОҚЫТУДЫҢ СТРАТЕГИЯСЫ, ТӘСІЛДЕРІ МЕН ПРИНЦИПТЕРІ

Мағжан Жұмабаев атындағы гимназия директоры
Жалелов Абылай Армияұлы

- «Мамандандырылған Білім беру ұйымдарының желісін және дарынды балалармен жұмыс жөніндегі оқу-әдістемелік Кеңес туралы ережені бекіту туралы» (ҚР БҒМ 2015 жылғы 1 шілдедегі № 428 бұйрығы);
- Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2012 жылғы 13 наурыздағы № 99 Бұйрығы
- Дарынды балалар мен талантты жастарды анықтаудың, дамытудың және қолдаудың қазақстандық ұлттық жүйесінің тұжырымдамалық негіздерін бекіту туралы
- Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2018 жылғы 16 қазандағы № 574 бұйрығы
- Қазақтан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2011 жылғы 7 желтоқсандағы № 514 бұйрығына

Дарынды бала- ол кім ?

Дарындылық – адам қоғамында және бір құндылық ретінде қаралатындықтан дарынды балалармен жұмыс істеу адам ресурсын барынша жақсы пайдалану болып табылары сөзсіз. Бұл бағытта мемлекет тарапынан жас талаптыларды қолдау бағдарламасы және президенттің “Дарынды балаларға арналған мектептерді қолдау мен дамыту” қаулысы. “Дарын” республикалық ғылыми практикалық орталығы жасаған Концепция қызмет етуде. Осыншалық маңызды істе жалпы білім беру мекемелерінің алар орны орасан зор, себебі онда барша бала білім алады да оның ішінде дарынды балаларда отырады. Оны байқамау, оның потенциялындамытуға мүмкіндік бермеу - қылмыс пен тең әрекет. Ал соншама баланың ішінде табиғи дарынын қалай байқамауға, дамытуға болады.

Бұл сұраққа жауап беру үшін негізгі екі аспектіні назарда ұстау қажет: Дарынды баланы анықтау және онымен жұмыс істеуді ұйымдастыру. Дарынды балалардың бір – бірінен айырмашылығы болғанымен, кейбір ортақ ерекшеліктері де бар.

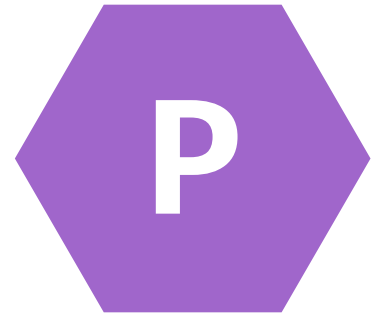

Дарынды

балалармен жұмыс
істеу мазмұны

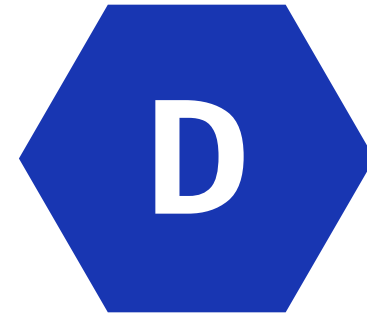
- Мектептегі айрықша қабілетті, дарынды оқушыларды анықтау, қолдау
- Дарынды балалармен тұрақты, жүйелі жұмыс жасап, олардың табиғи қабілетін ашу, дамыту.
- Дарынды балалардың күнделікті сабақта алған білімі мен іскерлігін үнемі назарда ұстау.
- Дарынды балалардың күнделікті сабақта алған білімі мен іскерлігін үнемі назарда ұстау.
- Оқушының білім-біліктілігін анықтай отырып, деңгейлік тапсырмалар беру.
- Шығармашылық ізденісін шыңдау бағытында қандай қосымша әдебиеттер пайдалану қажеттігіне кеңес беріп отыру.

Дарынды балалармен жұмыс істеуде нені ескеру керек?

Баланың

пәнге қызығушылығын білуге
құштарлығын нақты анықтау
керек.

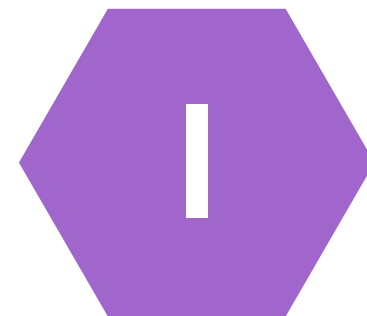
Балаға

тапсырманы деңгейлеп беріп,
зейінін тұрақтандыру қажет.

Баланың

мінез – құлқын
ерекшелігін жетік білу керек.
(Нені ұнатады, нені ұнатпайды,
қай кезде білімді жақсы
меңгереді, қай кезде
шаршайды? т.б.)

Бала

қызығушылығына қолдау
көрсету, орынды кеңес
беру білудің маңызы зор.

Дарынды баланың сипаттамасы:

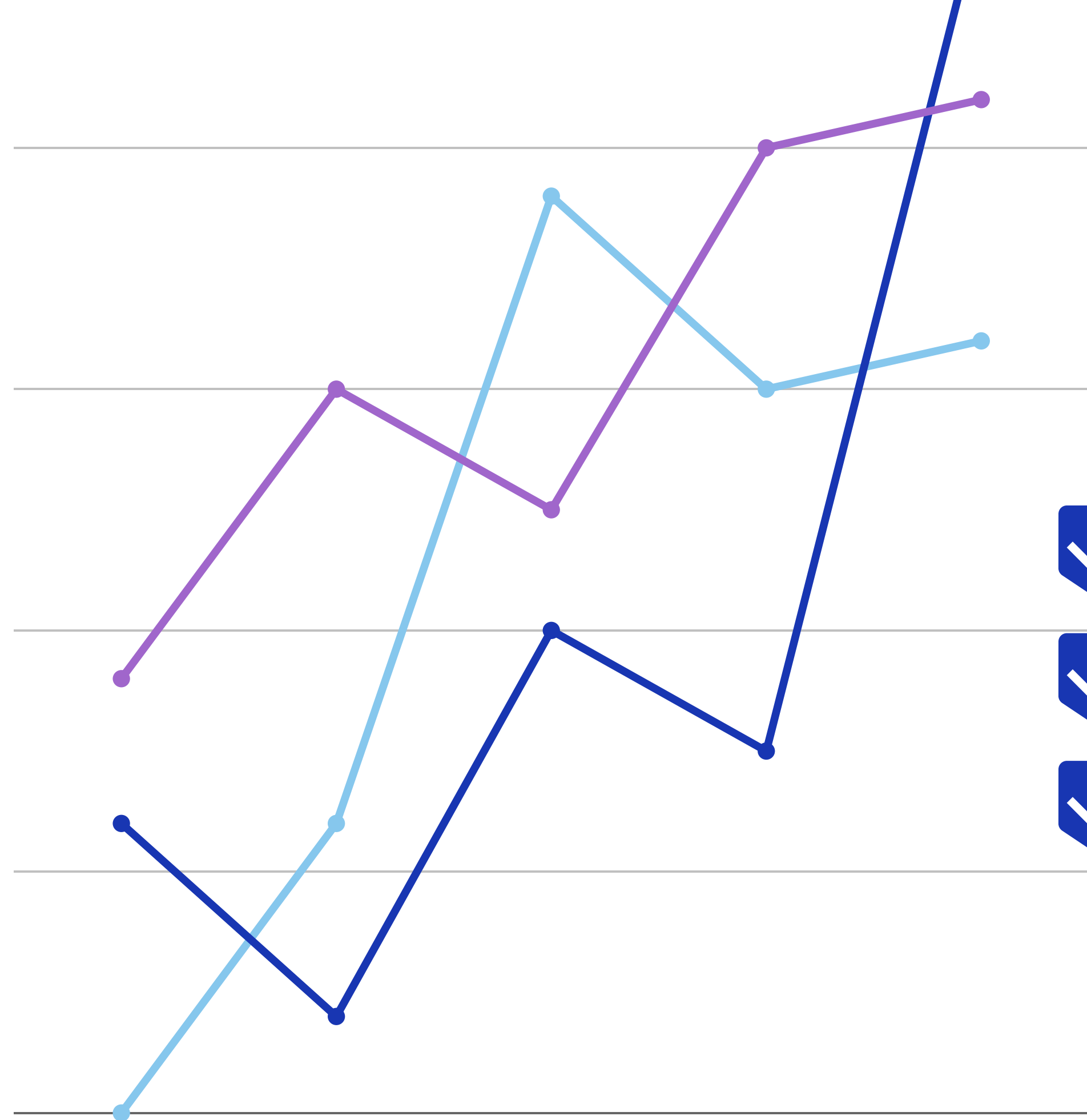
Интеллектуалдық сферасы

Білімділік өрісі

Ойлау қабілеті ерекшелігі тұрақты қызығушылығы мол, кейде біріспен айналысса тоқтай алмайды, өз ойын ерте жеткізеді

01 ТАНЫМДЫҚ ЖЕКЕДАМУЫ

02 ПСИХОЛОГИЯЛЫҚ ДАМУЫ

03 ФИЗИКАЛЫҚ ДАМУЫ

**ДАРЫНДЫЛЫҚ ҮШ
ПАРАМЕТРМЕН
АНЫҚТАЛАДЫ:**

ДАРЫНДЫ ОҚУШЫЛАРДЫ ТАҢДАУ

барлығы назараударатын ерекшеліктер:

01

ДАРЫНДЫ

оқушылардың ішкі сезімі жағынан өзгешелігі: өте сезімтал, ықылас қойған нәрсесін, тақырыбын әр жерде негізгі мәселе етіп ұсынады.

02

ДАРЫНДЫ

оқушылардың физикалық тұлғадан ерекшелігі: дамудағы шапшаңдылық, ақындаршасөйлеуі, жиі-жиі ойға берілуі, қиял күйінің басым түсуі.

03

ӘЛЕУМЕТТІК

тұрғыдан ерекшелігі. Адамгершілік сезімдерініңерте дамып, жоғарыморальдік қасиеттерге ие болуы.

ДАРЫНДЫ ОҚУШЫЛАРДЫ ТАҢДАУ ЖӘНЕ ҰЙЫМДАСТЫРУ:

1-2

Дискуссия
туындайтын
жағдай жасау.

Сабақүстінде
экстемальдық
жағдайлар(ситуациялар)
туғызу.

3-4

Ойындар
ұйымдастыру:
КВН, сайыс,дебат

Топтық жұмыс
ұйымдастыру.

5-6

Шығармашылық
потенциалын
зерттейтін
тәсілдер жүргізу

Әр оқушыға өсу
деңгейін көрсететін
мониторингтер жасау.

Дарынды оқушылармен жүргізілетін жұмыстар:

- Түрлі поэзия сабақтары, жарыс сабақ, ертегі сабақ өткізу барысында дарынды оқушылардың қабілетін ашып, білімдерін тереңдету.
- Сыныптан тыс жұмыстар. Кітапханамен байланыс жасай отырып, балаларға арналған басылымдардың көмегімен ақын – жазушылардың шығармаларын өз беттерінше оқу.
- Үйірме жұмыстары арқылы қабілетін шыңдау. Өлеңдер құрастыруға өзбетінше шығармалар жазуға үйрету.

ДАРЫНДЫ ОҚУШЫЛАРДЫ ДАРАЛАУ

3 бағыт бойынша жұмыс жасалады:

СПОРТТЫҚ БАҒЫТ

Интеллектуалды бағыттағы пәндерді оқытуды қамтамасыз ету;
Оқушылардың осы бағыттағы даму ортасын қалыптастыру;
Оқушылардың қабілеті мен жекелеген бейімділігін оқытудың мазмұнын саралау;

ШЫҒАРМАШЫЛЫҚ БАҒЫТ

Оқушылардың шығармашылық жұмыста өзінің қабілетін іске асыруға дайындығын қалыптастыру. Оқу бағдарламасын тереңдетіп оқыту және оқушының танымдық белсенділігін дамыту арқылы жүзеге асыру.

ИНТЕЛЛЕКТУАЛДЫҚ БАҒЫТ

Жарқын болашаққа жол ашатын мәңгілік құндылықтарды жас ұрпақтан бойына сіңіре отырып, салауатты өмір салтын ұсынуға, машықтандыру;